

Strategi mot invasiva arter

Strategi för arbetet mot invasiva, främmande växtarter
i Höors kommun

Mitt i Skåne

Bakgrund

Invasiva, främmande arter är arter som människan avsiktligt eller oavsiktligt infört till nya områden och där de i sin tur sprider sig och orsakar någon form av negativ påverkan. Invasiva främmande växter och djur räknas som ett av de största hoten mot biologisk mångfald. De kan också orsaka socioekonomisk skada, både för samhället och enskilda.

Markägare är enligt EU-förordning 1143/2014 skyldiga att på egen mark bekämpa arter på EU:s förteckning över invasiva arter. Samma skyldighet gäller för den som genom en nyttjanderätt förfogar över en fastighet, såsom exempelvis gällande privatägd mark i ett kommunalt naturreservat under förutsättning att kommunen har rådighet över marken. Kommunen är också ansvarig för masshantering och att avfallet från invasiva främmande växter hanteras på rätt sätt och inte blir en spridningskälla. EU:s hela lista över invasiva arter finns här: <https://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Vaxter-och-djur/Frammande-arter/Invasiva-frammande-arter/#alla>. Bekämpning av dessa arter måste ske korrekt och uthålligt för att ge positiv effekt. I annat fall blir insatserna resultatlösa eller riskerar i värsta fall att i stället gynna arterna.

Förutom arterna på EU:s förteckning finns andra arter som är problematiska på nationell nivå i Sverige. Flera av dessa kommer att tas med på en nationell lista som kommer att vara förbunden med samma lagkrav om EU:s förteckning. Invasiva arter karakteriseras av snabb spridning och statusen kan förändras på kort tid. Likaså är kunskapsläget under kontinuerlig utveckling. För vissa arter med stor spridning anger naturvårdsverket att det inte är rimligt att sträva efter utrotning utan en prioritering av insatserna behöver göras för att minimera skadorna och spridningsmöjligheterna.

Strategin gäller i huvudsak växter. Vissa åtgärder, till exempel information och omvärldsbevakning, kan dock omfatta även djur och svampar.

Dokumentet anger prioriteringar och mål för Höors arbete mot invasiva, främmande arter samt huvudsakliga strategier för att nå målen.

Syfte

Syftet med strategin är att bidra till att natur- och grönområden i Höör är attraktiva för medborgare och besökare, samt att den biologiska mångfalden i Höör inte ska hotas av invasiva främmande arter.

Kostnader

Denna strategi föreslår inga åtgärder som kräver extra anslag utan syftar tvärtom till att hålla nere kostnaderna för de lagstadgade åtgärderna mot invasiva, främmande arter. De lagstadgade kraven kan komma att kräva extra resurser framöver. Till exempel kan massor som innehåller växtdelar från invasiva, främmande arter behöva skickas till Sysav i Malmö för förbränning, till en kostnad av 1 250 kronor per ton plus fraktkostnad (2022 års prisnivå).

Tidshorisont

Strategin gäller perioden 2023 - 2030

Strategi och mål

Kunskaphöjning och proaktivt arbete

När en invasiv, främmande art väl har etablerat sig är det svårt att bli av med den. Därför är proaktivt arbete resurseffektivt, då det minskar behovet av framtida resurskrävande bekämpning. Ökad kunskapsnivå hos kommunens personal ska leda till justeringar i

arbetssätt, styrdokument och checklistor vilket leder till att spridning och etablering av invasiva, främmande arter i kommunen begränsas. En annan viktig del av det proaktiva arbetet är information om invasiva, främmande arter till medborgare, fastighetsägare och föreningar.

Mål:

- Kunskap och arbetssätt inom den kommunala organisationen ska vara anpassade för att förebygga problem med invasiva, främmande arter.
- Berörda aktörer inom kommunen ska vara informerade om risker och skyldigheter.

Ingen spridning

Ju effektivare vi förhindrar spridning av invasiva, främmande arter, desto mindre resurskrävande bekämpning behöver vi göra i framtiden. Därför ska ingen spridning ske genom utplantering av arter som är eller riskerar att bli invasiva. Spridning genom felaktig hantering av massor och avfall ska också förhindras.

Mål:

- Ingen ytterligare spridning av invasiva, främmande arter ska ske genom utplantering eller felaktig hantering av växtmaterial, avfall och massor.

Bekämpning

Alla invasiva, främmande arter är svåra att bekämpa. Vid bekämpning ska en korrekt bekämpningsmetod användas, metoden ska följas noggrant och med angiven upprepning. Det är inte ovanligt att åtgärder måste genomföras fem till tio år i rad för att nå resultat. Felaktig bekämpning leder till uteblivet resultat och kan i värsta fall gynna arten som avsågs att bekämpas. En lyckad bekämpning kräver också samordning mellan olika aktörer, så att inte arten sprids in igen från närbelägna växtplatser. Utveckling av metoder för bekämpning sker kontinuerligt och de senaste rönen ska följas. För arter med stor spridning är utrotning inte rimlig utan framför allt följande prioriteras:

- områden med höga naturvärden
- bostads- och rekreationsområden
- områden kopplade till de största spridningsvägarna för arterna
- områden med stor risk för spridning till grannfastigheter

Mål:

- På kort sikt ska invasiva, främmande arter utrotas i områden med höga naturvärden, bostads- och rekreationsområden samt områden kopplade till de största spridningsvägarna för arterna.
- På lång sikt ska invasiva, främmande arter utrotas i Höors kommun.

Genomförande

Samhällsbyggnadssektor ansvarar för att vartannat år ta fram en tvåårig handlingsplan. Handlingsplanen beskriver vad som ska göras inom proaktivt arbete, spridningsförhindrande samt bekämpning. Handlingsplanen ska också ange vilka arter som Höors kommun ska inkludera i arbetet med invasiva främmande arter.

Uppföljning

En sammanställning över genomförda åtgärder samt aktuell utbredningsstatus för berörda arter görs årligen och redovisas för kommunstyrelsen.